Behandeling

Verhoogde kans op een delier? Maatregelen om een delier te voorkomen

De behandelend specialist en de verpleegkundige nemen passende maatregelen om te proberen een delier te voorkomen.

Een delier (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aandoeningen/plotseling-optredende-verwardheid-delier) is een plotseling (acuut) optredende verwardheid. Een delier kan mild verlopen maar kan ook duidelijk aanwezig zijn. Vooral bij ouderen kan verwardheid ineens optreden als de lichamelijke situatie plotseling verandert. Dit kan het geval zijn bij geheugenproblemen of dementie, na een eerder delier, de ernst van de ziekte, een infectie, ondervoeding, stoornissen in de stofwisseling, medicijnen, misbruik van alcohol of drugs. Een delier is een bijverschijnsel van een lichamelijke ziekte, maar kan ook optreden na een operatie, uitdroging of vergiftiging.

Wanneer de lichamelijke oorzaak van het delier verbetert, neemt de verwardheid af. De verwardheid kan enkele uren tot enkele dagen, in ernstige gevallen weken duren en gaat meestal over.

Het is niet zeker of u daardoor ook echt geen delier krijgt. Dat hangt namelijk ook af van factoren waar we minder of geen invloed op kunnen uitoefenen, zoals uw conditie bij opname, de ernst van de aandoening, de aard van de behandeling, en eventuele complicaties. Het voorkómen (preventie) van een delier gebeurt vaak op verschillende manieren. Voor welke manieren het behandelteam bij u kiest, hangt af van uw persoonlijke situatie.

Wat doet het Jeroen Bosch Ziekenhuis om een delier te voorkomen?

Wat doen zorgverleners om een delier te voorkomen?

Artsen en verpleegkundigen proberen op allerlei manieren uw lichamelijke en geestelijke conditie zo stabiel mogelijk te houden. Zo proberen we ervoor te zorgen dat u:

- voldoende eet en drinkt;
- geen of zo min mogelijk pijn heeft;
- (zodra dit kan) regelmatig uit bed komt;
- uw eventuele hulpmiddelen als bril en gehoorapparaat goed kunt gebruiken;
- een klok en een kalender bij uw bed heeft;
- overdag een goede balans heeft tussen activiteiten en rust;
- ’s nachts goed kunt slapen.

Daarbij kijken we steeds goed naar u of er bij u verschijnselen van verwardheid ontstaan. Dit observeren doen we tijdens onze gewone dagelijkse werkzaamheden. We letten er op of u voldoende helder bent, of u uw aandacht voldoende bij bijvoorbeeld gesprekken kunt houden, of u genoeg overzicht blijft houden over uw situatie, hoe het met uw geheugen gaat. Daarbij houden we er natuurlijk rekening mee dat u ziek bent of net bent geopereerd

Verder zijn we alert op situaties of factoren die een delier kunnen veroorzaken. U moet hierbij denken aan bijvoorbeeld infecties, wisselingen van medicijnen, gebruik van katheters, onverwachte schommelingen in uw temperatuur, bloeddruk, polsslag, enzovoort.

Geriater en geriatrie verpleegkundige

Ook vragen we bij dit alles vaak de geriater en de geriatrieverpleegkundige voor advies in medebehandeling. Zij hebben namelijk veel ervaring met patiënten met een delier.

Wat kunt u zelf doen?

U kunt samen met uw naasten ook veel doen om een delier proberen te voorkomen.

- Meld als eerder sprake is geweest van een delier of een verwarde periode.
- Wees eerlijk over het eventuele bestaan van geheugenproblemen.
- Wees eerlijk over het gebruik van alcohol, nicotine en medicatie.
- Zorg dat bril, contactlenzen en gehoorapparaat (met reservebatterijen) tijdens de opname aanwezig zijn en ook worden gebruikt.
- Neem enkele vertrouwde spulletjes mee van thuis, bijvoorbeeld een foto met familieleden, een eigen kussen, wekker of horloge, favoriet tijdschrift, puzzelboekje.
- Spreek duidelijk af wie het aanspreekpunt is voor u (wie kunnen wij bellen als u verward dreigt te worden).
- Voor uw naaste geldt: meld veranderingen in de gedachtegang of het gedrag van uw naaste bij de verpleging.

Mantelzorg en rooming-in

Het ziekenhuis is een hectische omgeving waar rondom de patiënt veel gebeurt. Als u een verhoogd risico heeft op een delier of er is bij u sprake van geheugenproblemen, kan het fijn zijn als er ook buiten de bezoektijden om of ’s nachts iemand bij u aanwezig kan zijn om u te begeleiden en te ondersteunen. De verpleegkundige van de afdeling vraagt dit mogelijk tijdens uw opname aan uw naaste. Dit gebeurt altijd in overleg met u. U kunt hier ook zelf afspraken over maken met de verpleegkundigen van de afdeling.

Wij willen u en uw naaste nu al op deze mogelijkheid wijzen, zodat u hier eventueel al rekening mee kunt houden voordat u echt wordt opgenomen. Uw naaste hoeft dan niet op het laatste moment tijdens de opname nog van alles te regelen op het werk en thuis.

Heeft u nog vragen?

Als u na het lezen van deze informatie nog vragen heeft, kunt u deze altijd bespreken met de verpleegkundige of uw behandelend arts.

Praktische tips

MijnJBZ

Via MijnJBZ (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Dit is mogelijk door in te loggen via mijnjbz.nl of via de MijnJBZ-app: HiX Patiënt (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/meer-informatie-over-mijnjbz/mijnjbz-app-hix-patient).

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.
- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

Gegevens delen

Wilt u dat zorgverleners buiten het Jeroen Bosch Ziekenhuis uw medische gegevens kunnen inzien? Dan moet u het JBZ toestemming geven (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/gegevens-delen) om uw gegevens beschikbaar te stellen.

Betrokken afdelingen

Geriatrie, polikliniek (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/geriatrie-polikliniek)

Code GER-109

Copyright 2026 Jeroen Bosch Ziekenhuis